

PYTANIA (ZAGADNIENIA) POMOCNICZE do scenariusza rozmowy nr 4

ETAP I

Przygotowanie doradcy zawodowego do przeprowadzenia rozmowy

- Czy podczas rozmowy potrafię być autentyczny i szczerzy? Czy potrafię zachować się naturalnie?
- Czy akceptuję swojego klienta/swoją klientkę? Czy nie mam uprzedzeń wobec osoby, z którą rozmawiam?
- Czy potrafię być empatyczny wobec klienta/klientki? Czy potrafię okazać klientowi/klientce swoje zrozumienie dla jego/jej sytuacji?

ETAP II

Nawiązanie pozytywnych relacji

- Jakie są Pana/Pani potrzeby w odniesieniu do dzisiejszego spotkania?
- Jak się Pan/Pani czuje w tej chwili?
- Czy uważa Pan/Pani, że są kwestie, w których mogę Panu/Pani pomóc podczas dzisiejszego spotkania?
- Czy przyniósł Pan/przyniosła Pani ze sobą CV, inne dokumenty potwierdzające Pana/Pani kwalifikacje?

ETAP III

Rozmowa (zbieranie faktów) oraz badanie za pomocą testów i kwestionariuszy

Cel 1. spotkania doradczego:

Odpowiedź na pytanie, dlaczego klient/klientka pozornie bezrobotny/bezrobotna nie szuka teraz pracy w sposób aktywny?

Sytuacje klienta/klientki		
Choroba	Pytania	<ul style="list-style-type: none"> • Czy osoba posiada orzeczony stopień niepełnosprawności? • Czy istnieją przeciwwskazania medyczne do pracy w niektórych zawodach? • Czy jest możliwa praca w wyuczonym/dotychczas wykonywanym zawodzie?
	Kiedy może podjąć pracę?
	Możliwy wymiar pracy	<ul style="list-style-type: none"> • Czy może to być pełen etat? • Czy może to być część etatu? • Czy może to być praca dorywcza? • Czy może to być praca chroniona? • Czy może to być telepraca?
Opieka nad dziećmi	Pytania	<ul style="list-style-type: none"> • Czy sprawuje Pan/Pani opiekę nad osobą zależną (dziecko, osoba starsza, osoba niepełnosprawna)?
	Kiedy może podjąć pracę?
	Możliwy wymiar pracy	<ul style="list-style-type: none"> • Z jakich powodów osoba kontynuuje naukę? • Jaki jest system kontynuowania nauki (nauka dzienna, zaoczna, wieczorowa)? • Czy kształcenie jest związane z obecnym zawodem? • Czy osoba ma możliwość odbycia praktyk/stażu w ramach nauki? • Czy osoba pobiera stypendium? • Czy osoba zna możliwości kariery po kierunku, w którym się kształci? • W jaki sposób osoba opłaca obecne kształcenie?

Dokończenie nauki	Pytania	<ul style="list-style-type: none"> • Czy może to być po ukończeniu nauki? • Czy może to być po którymś etapie kształcenia (którym)?
	Kiedy może podjąć pracę?	<ul style="list-style-type: none"> • Czy może to być pełen etat? • Czy może to być część etatu? • Czy może to być praca dorywcza? • Czy może to być telepraca? • Czy może to być staż? • Czy mogą to być praktyki zawodowe?
	Możliwy wymiar pracy	<ul style="list-style-type: none"> • Czy zmianie uległ stan cywilny osoby? • Czy osoba jest w trakcie przeprowadzki lub ją planuje? • Czy przerwa w pracy związana ze zwolnieniem z poprzedniej pracy? • Czy przerwa w pracy jest związana z ukończeniem szkoły? • Jak wyobraża sobie Pan/Pani swoją sytuację za 2–3 miesiące? • Jakie będzie Pan/Pani źródło dochodu w najbliższej przyszłości? • Jakie będą możliwości podjęcia pracy w nowych warunkach (np. liczba miejsc pracy w nowym mieście)? • Jakie osoby będą wspierały w nowej sytuacji? • Jakie działania można podjąć przed zmianą sytuacji, żeby zwiększyć swoje szanse na rynku pracy po jej dokonaniu się?
Zmiana sytuacji życiowej i wynikająca z tego konieczność adaptacji do nowych warunków	Pytania	<ul style="list-style-type: none"> • Czy może to być bezpośrednio po dokonaniu się zmiany? • Czy może to być w bliżej nieokreślonej przyszłości?
	Kiedy może podjąć pracę?	<ul style="list-style-type: none"> • Czy może to być pełen etat? • Czy może to być część etatu? • Czy może to być praca dorywcza? • Czy może to być telepraca? • Czy może to być staż? • Czy mogą to być praktyki zawodowe?
	Możliwy wymiar pracy	<ul style="list-style-type: none"> • Jaka jest przyczyna choroby? • Czy osoba posiada stopień niepełnosprawności? • Jaki jest symbol niepełnosprawności i jej stopień? • Czy osoba przyjmuje jakieś leki? • Czy istnieją przeciwwskazania medyczne do pracy w niektórych zawodach?

		<ul style="list-style-type: none">• Czy jest możliwa praca w wyuczonym/dotychczas wykonywanym zawodzie?• Czy osoba pobiera rentę?• Czy osoba pobiera jakieś dodatkowe świadczenia?
--	--	--

1. Zasoby klienta/klientki (organizm)

- Jak wygląda Pana/Pani codzienne funkcjonowanie?
- Czy ma Pana/Pani jakieś trudności ze zdrowiem?
- Co Pana/Pani najlepiej potrafi robić?
- Czego Pana/Pani się boi?
- Proszę wskazać pięć swoich cech, które pomagają Pan/Pani w kontaktach międzyludzkich.
- Proszę wskazać pięć swoich cech, które pomagają/pomagały Panu/Pani w pracy.
- Proszę dokończyć zdanie: „Jestem stworzony/stworzona do...”.
- Proszę dokończyć zdanie: „Uważam, że nie nadaję się do...”.

Sytuacja osobista klienta/klientki:

- Jak wygląda Pana/Pani sytuacji rodzinna?
- Czy jest Pan/Pani w związku?
- Czy ma Pan/Pani dzieci? W jakim wieku? Ile?
- W jakich warunkach Pan/Pani mieszka? Ile osób mieszka w mieszkaniu/domu?
- Czy ma Pan/Pani pod opieką osoby zależne?
- Czy posiada Pan/Pani jakieś zobowiązania oddziałujące na rodzinę?

Kwalifikacje zawodowe klienta/klientki:

- Jakie ma Pan/Pani wykształcenie? Jakie szkoły/studia Pan ukończył/Pani ukończyła?
- Dlaczego wybrał Pan/wybrała Pani taką szkołę/kierunek studiów? Czy był to przypadek, czy celowy wybór?
- Czy ukończył Pan/ukończyła Pani jakieś kursy, szkolenia?
- Czy zna Pan/Pani jakiś język obcy? Na jakim poziomie?

- Czy posiada Pan/Pani jakieś certyfikaty, uprawnienia?
- Proszę opowiedzieć mi o przebiegu Pana/Pani kariery zawodowej.
- Z jakich powodów zmieniał Pan/zmieniała Pani pracę?
- Z czym kojarzy się Panu/Pani słowo „kariera”?
- Czy robi lub zrobił Pan/robi lub zrobiła Pani karierę?
- Jak ocenia Pan/Pani przebieg swojej kariery zawodowej?
- Jakie są Pana/Pani największe osiągnięcia zawodowe?
- Czy jest Pan zadowolony/Pani zadowolona ze swoich osiągnięć?
- Proszę opowiedzieć o swoich porażkach zawodowych, jeżeli takie są.
- Proszę opowiedzieć o swoich zaletach/wadach.
- Czy aktualnie poszukuje Pan/Pani pracy? Jeżeli nie, to dlaczego.
- Czy jest Pan gotowy/Pani gotowa podjąć pracę poniżej swoich kwalifikacji? Co czuje Pan/Pani, myśląc o pracy poniżej swoich kompetencji? (W ten sposób można przeformułować większość pytań.)
- Czy byłby Pan skłonny/byłaby Pani skłonna przyjąć pracę mniej/mało płatną? Proszę sobie wyobrazić taką sytuację i opowiedzieć, co Pan/Pani czuje.
- Czy byłby Pan skłonny/byłaby Pani skłonna przekwalifikować się, aby uzyskać pracę?
- Czy byłby Pan gotowy/byłaby Pani gotowa pracować w weekendy, w trybie zmianowym, gdyby pracodawca oczekiwał tego od Pana/Pani?
- Czy byłby Pan gotów/byłaby Pani gotowa podjąć pracę wymagającą dyspozycyjności przez całą dobę?
- Po co chce Pan/Pani pracować?
- Jakie korzyści osiągnie Pan/Pani, pracując?
- Co musi Pan/Pani „dać” od siebie, żeby te korzyści uzyskać? Co Pan/Pani czuje, myśląc o tej sytuacji?
- Co Pana/Panią motywuje do podjęcia pracy? Dlaczego właśnie to?

Umiejętności klienta/klientki:

- Jakie czynności potrafi Pan/Pani wykonywać?
- Jakie metody poszukiwania zatrudnienia Pan/Pani zna?
- W jaki sposób szuka Pan/Pani pracy?

- Czy śledzi Pan/Pani ogłoszenia, stara się o informacje na temat potencjalnych ofert pracy?
- Czy zamieszczał Pan/zamieszczała Pani gdzieś ogłoszenia związane z poszukiwaniem pracy?
- Czy wysyłał Pan/wysyłała Pani swoje dokumenty aplikacyjne do potencjalnych pracodawców lub ich odwiedzał/odwiedzała?
- Co zrobił Pan/zrobiła Pani, aby uzyskać zatrudnienie (np. kursy, szkolenia itp.)?
- Ile czasu tygodniowo/dziennie poświęcał Pan/poświęcała Pani na szukanie pracy?

Zainteresowania klienta/klientki:

- Czy ma Pan/Pani jakieś zainteresowania? Jakież?
- Ile czasu dziennie/tygodniowo przeznacza Pan/Pani na wykonywanie tych czynności?
- W jaki sposób spędza Pan/Pani wolny czas?
- Jaką formę aktywnego wypoczynku Pan/Pani preferuje?
- Jaką formę biernego wypoczynku Pan/Pani preferuje?
- Czy jest jakaś osoba, z którą dzieli Pan/Pani swoje zainteresowania?

Zdolności (talenty) klienta/klientki:

- Proszę opowiedzieć o swoich zainteresowaniach z dzieciństwa?
- Czy ma Pan/Pani jakieś zainteresowania, którym poświęca się Pan/Pani w sposób szczególny?
- Czy uprawia Pan/Pani jakąś formę aktywności?
- Czy lubi Pan/Pani kino/teatr/telewizję/internet?
- Czy w dzieciństwie brał Pan/brała Pani udział w dowolnych zajęciach rozwijających zdolności?
- Czy uważa Pan/Pani, że któryś ze swoich talentów zmarnował/zmarnowała?

Uczucia klienta/klientki:

- Proszę opowiedzieć, jaki jest Pana/Pani nastrój w chwili obecnej?
- W jaki sposób reaguje Pan/Pani na sytuacje stresowe?
- W jaki sposób rozładowuje Pan/Pani stres?

- Czy jest coś, co Pana/Panią w sposób szczególny drażni?
- Czy jest coś, co Pana/Panią w sposób szczególny niepokoi?
- Czy jest coś, co Pana/Panią w sposób szczególny napawa radością i entuzjazmem?

Wartości klienta/klientki:

- Proszę wskazać, co jest dla Pana/Pani w życiu ważne?
- Czy jest Pan zaangażowany/Pani zaangażowana w jakąś działalność charytatywną/wolontariat?
- Czy jest ktoś w Pana/Pani życiu, kogo nazwałby Pan/nazwałaby Pani autorytetem?

2. JA (self) klienta/klientki

Kim jestem?

- Proszę wskazać swoich pięć kluczowych umiejętności.
- Co robi Pan/Pani szczególnie dobrze?
- Czy woli Pan sam/Pani sama planować pracę, czy realizować działania zaplanowane przez innych?
- Czy woli Pan/Pani pracę samodzielną czy zespołową?
- Czy chciałby Pan/chciałaby Pani kierować ludźmi?
- Czy łatwo nawiązuje Pan/Pani kontakty z ludźmi?
- Jeśli planuje Pan/Pani działania/pracę, to czy stara się Pan/Pani systematycznie realizować zaplanowane działania?
- Czy łatwo Pan/Pani się zniechęca?
- W jaki sposób pokonuje Pan/Pani trudności?
- Czy podejmuje Pan/Pani w życiu ryzyko? Jeśli tak, to w jakich sytuacjach?
- Czy jest Pan/Pani osobą pomysłową? Czy woli Pan/Pani działać według utartych schematów?
- Czy podejmuje Pan/Pani samodzielnie decyzje?
- Czy jest Pan/Pani osobą, która długo zastanawia się przed podjęciem decyzji? Czy analizuje Pan/Pani „za” i „przeciw”?
- Czy działa Pan/Pani impulsywnie, a potem naprawia błędy?
- Czy jest Pan pracowity/Pani pracowita? Wytrwały/wytrwała?

- Czy potrafi Pan/Pani robić kilka rzeczy jednocześnie?
- Czy ma Pan/Pani jakieś hobby?
- Czy uprawia Pan/Pani sport?
- Czy lubi Pan/Pani gry zespołowe?
- Czy lubi Pan/Pani podróżować?
- Jak Pan/Pani najlepiej wypoczywa?
- Gdyby miał Pan/miała Pani wybrać aktywność, to wolałby Pan/wolałaby Pani uprawiać ogród, ścigać się motocyklem czy czytać książki?
- Co chciałby Pan/chciałaby Pani robić, gdyby nie musiał Pan/musiła Pani pracować?
- Czy ma Pan/Pani zdolności plastyczne, muzyczne?
- Co jest dla Pana/Pani najważniejsze w życiu?
- Jakie sytuacje motywują Pana/Panią do największego wysiłku?
- Co jest dla Pana/Pani ważne w kontaktach z ludźmi?

Jaką mam wartość?

- Proszę wyobrazić sobie, że Pan/Pani najlepszy przyjaciel opowiada o Panu/Pani osobie, która Pana/Pani nie zna. Co mówi? Co Pan/Pani czuje, gdy to słyszy?
- Jakich kwalifikacji według Pana/Pani poszukują dziś pracodawcy?
- Czy Pan/Pani posiada takie kwalifikacje?

Cel 2. spotkania doradczego:

Motywowanie klienta/klientki do aktywnego (niepozorowanego) poszukiwania pracy.

1. Osoby bardzo pewne siebie, które uważają, że mają najlepsze kwalifikacje i praca im się należy

- Czy aktualnie Pan/Pani poszukuje pracy? Jeżeli nie, to dlaczego?
- Czy jest Pan gotowy/Pani gotowa podjąć pracę poniżej swoich kwalifikacji?
- Co Pan/Pani czuje, myśląc o pracy poniżej swoich kwalifikacji?
- Czy byłby Pan skłonny/byłaby Pani skłonna przyjąć pracę mniej/mało płatną? Proszę sobie wyobrazić taką sytuację i opowiedzieć, co Pan/Pani czuje.
- Czy byłby Pan skłonny/byłaby Pani skłonna przekwalifikować się, aby uzyskać pracę?

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

- Czy byłby Pan gotowy/byłaby Pani gotowa pracować w weekendy, w trybie zmianowym, gdyby pracodawca oczekiwał tego od Pana/Pani?
- Czy byłby Pan gotowy/byłaby Pani gotowa podjąć pracę wymagającą dyspozycyjności przez całą dobę?
- Jakie czynności potrafi Pan/Pani wykonywać?

2. Osoby, którym może brakować umiejętności poszukiwania pracy

- Czy aktualnie Pan/Pani poszukuje pracy? Jeżeli nie, to dlaczego?
- Jakie metody poszukiwania zatrudnienia Pan/Pani zna?
- W jaki sposób szuka Pan/Pani pracy?
- Czy śledzi Pan/Pani ogłoszenia, stara się o informacje na temat potencjalnych ofert pracy?
- Czy zamieszczał Pan/zamieszczała Pani gdzieś ogłoszenia związane z poszukiwaniem pracy?
- Czy wysyłał Pan/wysyłała Pani swoje dokumenty aplikacyjne do potencjalnych pracodawców lub ich odwiedzał/odwiedzała?
- Co zrobił Pan/zrobiła Pani, aby uzyskać zatrudnienie (np. kursy, szkolenia itp.)?
- Ile czasu tygodniowo/dziennie poświęca Pan/Pani na szukanie pracy?

3. Osoby, które cechuje tzw. wyuczona bezradność

- W jakim celu chce Pan/Pani pracować?
- Jakie korzyści osiągnie Pan/Pani, pracując?
- Co musi Pan/Pani „dać” od siebie, żeby te korzyści uzyskać? Co Pan/Pani czuje, myśląc o tej sytuacji?
- Co Pana/Panią motywuje do podjęcia pracy? Dlaczego właśnie to?

4. Osoby, które cechuje szeroko pojęty brak zaradności życiowej

Można stosować wszystkie pytania z wyżej wymienionych.

ETAP IV

Samoaktualizacja – proces odszukiwania pomysłu na siebie

Kim chcę być?

- Co najbardziej byłby Pan skłonny/byłaby Pani skłonna robić w życiu?
- Gdyby mógł Pan/mogła Pani pójść do „sklepu z pracą” i wybrać każdą pracę, to jaką pracę/jaki zawód wybrałby Pan/wybrałaby Pani?
- Jeśli mógłby Pan/mogłaby Pani zacząć jeszcze raz od początku swoją drogę zawodową, to czy byłby Pan skłonny/byłaby Pani skłonna ją powtórzyć, czy dokonałby Pan/dokonałaby Pani innych wyborów, np. zawodu, miejsc pracy itp.?

ETAP V

Klient/Klientka przy wsparciu doradcy zawodowego ustala konkretne kierunki działań

Do czego dążę?

- Czy ma Pan/Pani dalsze plany zawodowe? W jakiej perspektywie (5–10 lat)?
- Co chciałby Pan/chciałaby Pani osiągnąć w życiu zawodowym?
- Czego chciałby Pan/chciałaby Pani uniknąć za wszelką cenę?
- Co dla Pana/Pani jest miarą sukcesu zawodowego?
- Czy planuje Pan/Pani własne kształcenie?
- Jakich kwalifikacji zawodowych Panu/Pani brakuje, aby lepiej realizować swoje zadania?
- Jakie są Pana/Pani plany na najbliższe kilka dni?
- Jakie działania zamierza Pan/Pani podjąć w perspektywie najbliższych miesięcy?
- Kto może Panu/Pani pomóc w realizacji tych celów?
- Gdzie może Pan/Pani znaleźć wsparcie w realizacji celów?
- Jakie są Pana/Pani cele w perspektywie długoletniej?
- Jaki wyobraża sobie Pan/Pani siebie za 10–15 lat?

ETAP VI

Zakończenie rozmowy doradczej

- Czy ma Pan/Pani jakieś pytania?
- Z czym Pan/Pani kończy to spotkanie?
- Jak się Pan/Pani czuje w tej chwili?
- Czego dowiedział się Pan/dowiedziała się Pani dzisiaj o sobie?